

การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4
ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี
Raja-Sangahavatthu-Based Administration of
the Nonthong Municipality, Nayung District,
Udonthani Province

พระถวิล เทวสโร (สิงห์เทพ)¹, ดร.เรียงดาว ทวะชาลี²,
ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ³

Phra Thawin Tavasaro (Singtap), Dr.Riangdow Tavachalee,
Asst. Prof. Dr.Sunya Kenaphoom

¹นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาเขตขอนแก่น

²มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Email: fonwintap@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารเทศบาลตำบลโนนทอง จำนวน 5 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโนนทอง จำนวน 359 คน เสร็จแล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาลมีแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอnayung จังหวัดอุดรธานี คือ ด้านการส่งเสริมการเกษตร (สัสสมะระ) โดยจัดฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดตั้งงบประมาณสนับสนุน จัดหาตลาดใหม่ๆ ให้เกษตรกร และศึกษาแนวทางการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรโดยการใช้เทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ (ปฐิสมะระ) การสรรหาบุคลากรโดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม จัดกิจกรรมยกย่องบุคคลต้นแบบของ ชุมชน และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน ด้านการส่งเสริมอาชีพ (สัมมาปาสะ) ฝึกอบรมให้ความรู้ด้าน อาชีพโดยตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สร้างโลกทัศน์ให้กับชุมชนให้มีแนวคิดที่กว้าง ไกลเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในอาชีพ และรวมกลุ่มสร้างอาชีพที่หลากหลาย ด้านการพูดจาไพเราะมี ประโยชน์ เป็นทางแห่งความสามัคคี (วาชเปยยะ) สร้างจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยวาจา ที่สุภาพ มีอภัยาศัยดีเป็นกันเอง รู้จักพูดรู้จักหักทนายประชาชน รู้จักชี้แจงแนะนำในสิ่งที่ เป็น ประโยชน์

เมื่อนำไปทำการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย (=3.06) โดยประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชน ที่มีเพศ และรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การบริหารงาน, ราชสังคหวัตถุ 4

Abstract

The objectives of this research were to study a way to develop, Raja-sangahavatthu-based administration and to study and compare the Raja-sangahavatthu-based administration of the Nonthong Municipality, Nayung district, Udonthani province.

This was a qualitative research in a way of the in-depth interview and a quantitative research in the form of questionnaire. The interview was done from five administrators in the Nonthong Municipality, Nayung district, Udonthani

province. Then, the collected data was taken to create the questionnaire. The collected data from 359 persons as samples this questionnaire was analyzed in Statistical Package for the Social Science. The statistics for data analysis was frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One Way ANOVA, and least significant difference (LSD).

A result of this study was found that the administrators had the following ways to develop the Raja-sangahavatthu-based administration of the Nonthong Municipality, Nayung district, Udonthani province. In the agricultural promotion, the administrators ought to train the agriculturists according to the King Rama IX's new theories of agriculture, support them with a proper budget, search a new market, and search a way to produce a new product from an agricultural product by means of technology. The administrators ought to promote the efficient people by searching the personnel who followed a system of morality, impartiality, transparency and examination, assessing the outcome of the personnel's work truly, organizing an activity to praise a good model of the community, and promoting the education in the community. In the promotion of occupation, the administrators ought to train people according to the social want, give them a new, wider view about the occupation and make them in a group to develop the occupation. In the aspect of polite speech, the administrators ought to make the personnel produce the useful speech with consciousness of polite speech, friendly behavior, and welcome to all people, describe and introduce them to useful things.

The people's opinion on the Raja-sangahavatthu-based administration of the Nonthong Municipality was generally in the middle level (= 3.06) and People who had different ages, education, and occupation had different opinion on the Raja-sangahavatthu-based administration of the Nonthong Municipality, Nayung district, Udonthani province. This result followed the specified hypothesis. However, people who had different sexes and salary had indifferent opinion on the Raja-sangahavatthu-based administration of the Nonthong Municipality, Nayung district, Udonthani province. This result denied the specified hypothesis.

Keywords: Administration, Raja-sangahavatthu

1. บทนำ

การบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมีสาระสำคัญให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณสุข โภค และสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงานราชการ และงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมาย และตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐดำเนินการอย่างเป็นอิสระเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2550 : 46-48)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องจัดการดูแลทุกข์สุขของประชาชน เปิดโอกาสให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2552 : 32) เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นควรมีการใช้หลักธรรมเข้ามาสำหรับในการปฏิบัติหน้าที่ และหลักธรรมที่มีความเหมาะสม คือ หลักราชสังคหวัตถุ 4 (พระไตรปิฎก เล่ม 15 ข้อ 120 หน้า 138) เพราะเป็นหลักธรรมของนักปกครองหรือผู้บริหารที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชนเพื่อให้ดำรงอยู่ในเอกภาพและมีความสามัคคี ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ ดังนี้ 1) ฉลาดในการกำหนดนโยบายที่จะบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตรให้อุดมสมบูรณ์ 2) ฉลาดในการกำหนดนโยบายที่จะบำรุงข้าราชการด้วยการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ และจัดสวัสดิการที่ดีแก่ข้าราชการ 3) การผูกประสานปวงประชา คือผดุงผสานประชาชนไว้ด้วยนโยบายส่งเสริมอาชีพ เช่น จัดทุนให้คนยากจน ยืมไปสร้างตน ในพาณิชยกรรมหรือดำเนินการต่างๆ ไม่ให้ฐานะเหลื่อมล้ำห่างเหินจนเกิดความแตกแยกกัน และ 4) การมีวาจาที่ไพเราะน่าฟัง คือรู้จักพูดรู้จักชี้แจงแนะนำ รู้จักหักทลายเถลไถล

ทุกข์สุขของประชาชนทุกชั้น แม้ปราศรัยก็ไพเราะน่าฟังประกอบด้วยเหตุผล มีประโยชน์ เป็นทางแห่งการสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหา เสริมความสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจดี ประชาชนมีความเชื่อถือและความนิยมนับถือ (พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตฺโต, 2550 : 34) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุดรธานี ว่ามีแนวทางในการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 อย่างไร และที่ผ่าน มาสามารถแก้ไขปัญหา และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากน้อยแค่ไหน ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุดรธานี และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาล ตำบลโนนทอง อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอ นาเยีย จังหวัดอุดรธานี

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

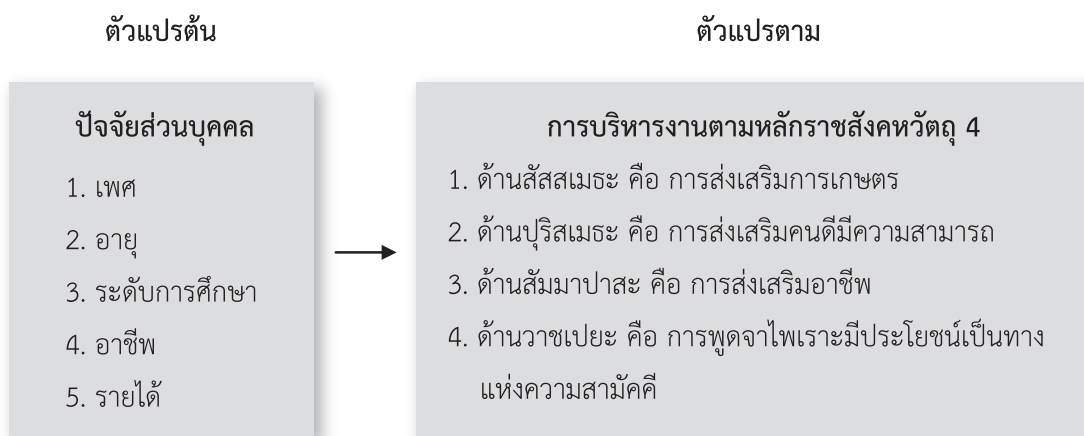
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบล ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร ประกอบด้วย ความหมายของการบริหาร ลักษณะของการบริหาร ความสำคัญของการบริหาร องค์ประกอบของการบริหาร ประเภทของระบบการบริหาร และกระบวนการบริหาร
2. หลักราชสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย ความหมายของของหลักราชสังคหวัตถุ 4 และ ความสำคัญของหลักราชสังคหวัตถุ 4
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะของการปกครองส่วนท้องถิ่น ความสำคัญขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และวัตถุประสงค์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทศบาล ประกอบด้วย ความหมายของเทศบาล ลักษณะของเทศบาล ความสำคัญของเทศบาล องค์ประกอบของเทศบาล ประเภทของเทศบาล และวัตถุประสงค์ของเทศบาล

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ว่ามีแนวทางในการบริหารงานอย่างไร แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการวิเคราะห์ แล้วประมวลผลเข้าด้วยกัน กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสรุปเป็นคำนิยามศัพท์ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชน จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัย

5. วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุตรธานี จำนวน 5,409 คน มีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน (กฤษณ์ภัสร์ นาคำ, 2557 : 1)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุตรธานี จำนวน 5,409 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 359 คน โดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557 : 48)

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ชื่อนามสกุล อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหาร และวันเดือนปีที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุตรธานี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี จำนวน 4 ข้อ

2. แบบสอบถาม มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุตรธานี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating

Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) (สุวรี ศิริโกการภิรมย์, 2546 : 140) จำนวน 34 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี จำนวน 4 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท และประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1) ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

2) ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อธิบายข้อมูลระดับความคิดเห็นของการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3) ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม 4. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีผลแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 236)

6. สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกประเด็นออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการสรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นการสรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชาชน มีดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 คน ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดเป็นผู้ชาย มีอายุระหว่าง 39-51 ปี มีระดับตำแหน่งนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีคนที่ 1 รองนายกเทศมนตรีคนที่ 2 ประธานสภา และหัวหน้าสำนักงานปลัด มีประสบการณ์ในการบริหารงานอยู่ระหว่าง 5-9 ปี สัมภาษณ์ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2557

2) ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนทอง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวเนื่องกับงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลและจากการจัดเก็บภาษีจากประชาชนยังไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการในพื้นที่ เพราะมีเขตพื้นที่รับผิดชอบมากถึง 33,470 ไร่ ดังนั้น การบริหารงานเพื่อที่จะแก้ปัญหาของประชาชนให้มีประสิทธิภาพนั้นเป็นปัญหาหนัก ส่วนสภาพพื้นที่มีลักษณะราบสูง ด้านเศรษฐกิจมีแต่ยางพาราเป็นหลัก เกี่ยวกับสภาพทางสังคมยังเป็นชนบท การที่จะพัฒนาหรือหางบประมาณในเชิงพาณิชย์ยังเป็นปัญหาหนัก เทศบาลจึงต้องอาศัยงบประมาณจากทางรัฐสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การพัฒนาไม่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

3) การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

(1) ด้านการส่งเสริมการเกษตร (สัสสมระ) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า การบริหารงานที่ผ่านมาทางเทศบาลตำบลโนนทอง ได้มีการส่งเสริมการเกษตรโดยจัดตั้งงบประมาณจัดทำแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ทำฝายน้ำล้นหนองโสมหลง สร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเจียง ขุดลอกฝาย ลำห้วย ทำนบกั้นน้ำ จัดทำฝายแม้วตามโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร และสนับสนุนเกษตรกรด้วยการจัดซื้อปุ๋ยให้แก่ชุมชน ส่วนปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมการเกษตรคือ การขาดงบประมาณที่จะมาส่งเสริมเกษตรกรในท้องถิ่น มีเขตพื้นที่รับผิดชอบมาก แหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรยังมีไม่ทั่วถึง ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร และราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ซึ่งเทศบาลมีข้อเสนอแนะโดยการจัดฝึกอบรมวิธีทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หางบประมาณมาสนับสนุน จัดหาตลาดใหม่ๆ ให้เกษตรกร ศึกษาแนวทางการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยี แปรรูปผลผลิตของยางพาราใช้เองในชุมชนและการเกษตรด้านอื่นๆ

(2) ด้านการส่งเสริมคนที่มีความสามารถ (ปฐสมระ) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า การสรรหาบุคลากรเป็นไปตามกฎระเบียบราชการ ส่งเสริมคนในท้องถิ่นเข้าทำงานในเทศบาล สร้าง

แรงจูงใจให้กับพนักงานโดยการให้รางวัลหรือเงินตอบแทนพิเศษ ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน จัดกิจกรรมส่งเสริมคนดีมีความสามารถในชุมชน ให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ส่วนปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมคนดีมีความสามารถคือ ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความสามารถ ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนต่างถิ่นมีการย้ายบ่อยทำให้งานขาดความต่อเนื่อง และยังขาดหลักในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเทศบาลมีข้อเสนอแนะโดยการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรมและมีความเสมอภาค จัดกิจกรรมยกย่องบุคคลต้นแบบขององค์กรและชุมชน ส่งเสริมให้คนในพื้นที่มีการศึกษาเพื่อที่จะได้กลับมาพัฒนาชุมชนของตนเอง

(3) ด้านการส่งเสริมอาชีพ (สัมมาปาสา) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า เทศบาลส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มยางพารา กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มวิสาหกิจ จัดอบรมด้านอาชีพ ช่วยเหลือด้านอาชีพ แก่ครอบครัวที่ด้อยโอกาส ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดโครงการศึกษาดูงาน ตั้งกองทุนเศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านละหนึ่งแสนบาทให้กู้ยืมโดยไม่มีดอกเบี้ย ส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่วนปัญหาอุปสรรคการส่งเสริมอาชีพ คือประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านอาชีพ ยึดติดกับอาชีพเดิม ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นหลัก ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการอบรมเท่าที่ควร การรวมกลุ่มอาชีพขาดความต่อเนื่องไม่ขยายผล และการทำงานร่วมกันก็เกิดปัญหาทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งเทศบาลมีข้อเสนอแนะโดยให้ความรู้ความเข้าใจด้านอาชีพแก่ประชาชน สำรวจความต้องการแล้วจัดอบรมด้านอาชีพให้มากขึ้น สร้างโลกทัศน์ให้กับประชาชนให้มีแนวคิดที่กว้างไกลเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้านอาชีพ รวมกลุ่มสร้างอาชีพที่หลากหลาย สร้างจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันและการใช้ผลประโยชน์ที่ได้รับร่วมกันอย่างเท่าเทียม

(4) ด้านการพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี (วาจาเปยะ) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า เทศบาลให้บริการประชาชนด้วยวาจาไพเราะสุภาพ มีการอบรมด้านวาจาให้กับบุคลากร รับร้องเรียนกรณีบุคลากรพูดจาไม่สุภาพ จัดกิจกรรมเทศบาลสัจจรเพื่อไปสอบถามถึงปัญหาของประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการประนีประนอมข้อพิพาทของคนในชุมชน ส่วนปัญหาอุปสรรคการพูดจาไพเราะมีประโยชน์ เป็นทางแห่งความสามัคคี โดยที่ผ่านมาไม่มีปัญหาเรื่องการร้องเรียนการพูดจาไม่สุภาพของบุคลากร ซึ่งเทศบาลมีข้อเสนอแนะโดยการพูดจาไพเราะกับประชาชนให้มากขึ้น พูดในสิ่งที่มีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี สร้างจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยวาจาที่สุภาพ มีอัธยาศัยดีเป็นกันเอง รู้จักหักทลายประชาชน รู้จักพูด รู้จักชี้แจงแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์

2. สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1) **ปัจจัยส่วนบุคคล** ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 192 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 มีอายุระหว่าง 28–37 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็น ร้อยละ 29.0 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 อาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 และรายได้ระหว่าง 10,001–15,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3

2) **การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอ นาเยิง จังหวัดอุดรธานี** ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยิง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล

การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอนาเยิง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการส่งเสริมการเกษตร (สัสสมณะ)	2.97	0.87	ปานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ (ปฐิสสมณะ)	3.10	0.78	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมอาชีพ (สัมมาปาสะ)	2.96	0.93	ปานกลาง
4. ด้านการพุดจาไฟเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี (วาชเปยะ)	3.21	0.91	ปานกลาง
รวม	3.06	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยิง จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยิง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านการพุดจาไฟเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (=3.21) ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

($\bar{X} = 3.10$) ด้านการส่งเสริมการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.97$) และด้านการส่งเสริมอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 2.96$)

3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบล โนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

(1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ด้านการส่งเสริมการเกษตร ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการพุดจาไฟเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ ไม่แตกต่างกัน

(3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ด้านการส่งเสริมการเกษตร, ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ, ด้านการส่งเสริมอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ด้านการพุดจาไฟเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี ไม่แตกต่างกัน

(4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

(5) ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีความคิดเห็น

ต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ด้านการส่งเสริมอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ด้านการส่งเสริมการเกษตร ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ และด้านการพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี ไม่แตกต่างกัน

7. อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนทอง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลและการจัดเก็บภาษีจากประชาชนยังไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการในพื้นที่ ดังนั้นการบริหารงานเพื่อที่จะแก้ปัญหาของประชาชนให้มีประสิทธิภาพนั้นเป็นปัญหาหนัก สภาพพื้นที่มีลักษณะราบสูง ด้านเศรษฐกิจมีแต่ยางพาราเป็นหลักเกี่ยวกับสภาพทางสังคมยังเป็นชนบท การที่จะพัฒนาหรือหางบประมาณในเชิงพาณิชย์ยังเป็นปัญหาหนัก เทศบาลจึงต้องอาศัยงบประมาณจากทางรัฐสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การพัฒนาไม่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเป็นพื้นที่สำหรับการเกษตรสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือน้ำ แต่การพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ยังไม่ทั่วถึงจึงส่งผลกระทบต่อประชาชน การสรรหาบุคลากรยังขาดความชัดเจน การยกย่องคนดีมีความสามารถขององค์กรและชุมชน ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจยังมีน้อย ด้านอาชีพให้ความสำคัญแต่กลุ่มยางพารา ขาดการควบคุมและแก้ไขปัญหาด้านตลาด ซึ่งปัจจุบันราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำโดยที่ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น การให้บริการประชาชนยังขาดการรู้จักพักทหายชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน และการสอบถามปัญหาของประชาชนยังมีน้อย ส่งผลให้ขาดความเชื่อมั่นในระบบการบริหารของเทศบาล จึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการบริหารให้เหมาะสมเพื่อประสานประโยชน์ให้เกิดกับสังคมโดยรวม สอดคล้องกับการวิจัยของพระใบฎีกาสุพจน์ ตปสีโล (2557 : 1-18) ที่พบว่า “การประสานความเข้าใจและมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย รวมทั้งความเข้าใจธรรมชาติความขัดแย้งที่อยู่กับสังคมมานาน การใช้เหตุผล ความจริง ความถูกต้องจะสามารถประสานผลประโยชน์ทุกฝ่ายจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรได้เป็นอย่างดี”

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการประชาชนตามความคิดเห็นของประชาชน สรุปได้ว่า เทศบาลให้บริการประชาชนด้วยวาจาไพเราะสุภาพ มีการอบรมด้านวาจาให้กับบุคลากร รับร้องเรียนกรณีบุคลากรพูดจาไม่สุภาพ ซึ่งเทศบาลมีข้อเสนอแนะโดยการพูดจาไพเราะกับประชาชนให้มากขึ้น พูดในสิ่งที่มีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี สร้างจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยวาจาที่สุภาพ มีอัธยาศัยดีเป็นกันเอง รู้จักทักทายประชาชน รู้จักพูด รู้จักชี้แจงแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรกมล ชูบุญกุลพงษ์ (2552) วิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง” ผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังบุคลากรให้มีจิตใต้สำนึกในการให้บริการ มีการบริการประชาชนในเชิงรุก พัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่มารับการบริการ และสอดคล้องกับการวิจัยของอนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์ (2554) วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า การมีความโอปอ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ประชาชน และวางตัวเหมาะสม จะทำให้ประชาชนผู้รับบริการประทับใจในการให้บริการ

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระถนอม อนิโฆ (มิ่งขวัญ) (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมของเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมของเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้ เป็นเพราะว่าเพศชายมีความใกล้ชิดกับเทศบาลมากกว่าเพศหญิง แต่เพศหญิงจะเห็นการปฏิบัติงานของเทศบาลมากกว่าเพศชาย ฉะนั้น การได้รับผลกระทบที่คล้ายกัน เพศที่ต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายได้เป็นเพราะประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีรายได้ที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมอาชีพ ประชาชนที่มีรายได้ 5,000–10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ของเทศบาลตำบลโนนทอง แตกต่างจาก ประชาชนที่มีรายได้

5,000 บาท และ 20,001 บาทขึ้นไป เนื่องจากประชาชนที่มีรายได้ 5,000 บาท ต้องขยันทำงานหาเลี้ยงชีพจึงไม่มีเวลาสนใจในการบริหารงานของเทศบาล ส่วนประชาชนที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป กลุ่มเหล่านี้ไม่ได้รับผลกระทบเนื่องจากมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบคือประชาชนที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นมีความรับผิดชอบที่มากขึ้นจึงได้รับผลกระทบมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของอนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์ (2554) ที่พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้วพบว่า บุคคลที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ อายุและอาชีพ มีความพึงพอใจไม่แตกต่าง

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

เทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ควรมีการเสริมสร้างให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารและบุคลากรในการนำหลักราชสังคหวัตถุ 4 มาใช้กับการบริหารจัดการให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรภายในชุมชนให้ทั่วถึง สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชและปุ๋ยให้เกษตรกร สร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรเพิ่มมากขึ้น การสรรหาบุคลากรโดยยึดถือระบบคุณธรรมความเสมอภาค ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้มีความหลากหลาย ดูแลเรื่องการตลาด ส่งเสริมให้มีการแปรรูปสินค้าการเกษตร การให้บริการต้องรู้จักทักทายชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน และควรสอบถามถึงความต้องการของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ในพื้นที่อื่นหรือหน่วยงานอื่นเพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 เหมือนกันหรือแตกต่างกันจากการวิจัยครั้งนี้อย่างไร

2) ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่น เช่น อปริหานิยธรรม 7 จักร 4 สุจริต 3 สังคหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อคติ 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้กับการบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนทองหรือพื้นที่อื่น

3) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ 4 ในเทศบาลตำบลองค์กร หรือหน่วยงานอื่น ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักราชสังคหวัตถุ 4 เป็นตัวแปรตาม

บรรณานุกรม

- บุญชูภัสส์ นาคำ. (2557). **แบบรายงานการจ่ายบัตรเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี. เทศบาลตำบลโนนทอง.**
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 15).** กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2552). **การปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- พรกมล ชูบุญพงษ์. (2552). **การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- พระณอม อนิโฆ (มิ่งขวัญ). (2556). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมของเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- พระใบฎีกาสุพจน์ ตปสีโล. (2557). **กระบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมขององค์กรชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 2(1), 1-18.**
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). **ธรรมานุชิวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 81).** กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี.**
- สุวรี ศิริโกการภิมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.**